№ 233
D. 30. Sierpnia.
SOBOTA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Zjazd z Krzyżakami w Norga 1465.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

N. PAN mianować raczył JP. *Wołyńskiego* Pocztmistrza w Brześciu Litewskim, Kawalerem Orderu S. *Stanisława IV klassy.*

Towarzystwo Zupy Rumfordzkiej. Donosi stowarzyszonym, iż P. *Jan Athonin* z szanowną gorliwością dotąd pełniący obowiązki Kasjera Towarzystwa, złożył ie w ręce W. *Pulewki* mieszkaiącego przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr 439. Zechcą więc osoby przykładaiące się do tego środka zasilenia codziennie 150 Sierot, Wdów do pracy niezdolnych i Rzemieślników podupadłych, odtąd iuż do W. *Pulewki* ofiary swoie odsyłać i za iego kwitami takowe składać. — *Warszawa* 28 *Sierpnia* 1828 r. — W zastępstwie Prezesa *Łubieński.*

Za 100 zł: w Listach Zastawn: żądaią zł: 87 gr: 7 i pół, daią zł: 86 gro: 22 i pół.

Listy onegdaj i wczoraj odebrane z *Gdańska*, zapewniaią, że tam od kilku dni prawie wszyscy Kupcy hurtowni staraią się nabywać zboże, którego cena podnosi się codziennie.

Prenumerata na dzieło: *O wypalaniu wódki podług najnowszych odkryć, czyli treść najnowszych dzieł Hermstadta, Pistorjusza, Homffmana, Szmidta i t. d. o gorzelnictwie,* przez N. *Kurowskiego.*—Korzyści z przemysłu gorzelniczego, mianowicie w obecnej chwili są znaczne, ale iedynie w tenczas, gdy sztuka ta, według wyrozumowanych zasad, nie zaś według dawnego postępowania odbywa się. Albowiem od niedawnego dopiero czasu poczyniła ona tak znaczne postępy; porównywaiąc (mówi sławny *Hermstädt*) stan gorzelniów w którem przed 30tu laty znajdowały się z obecnym ich stanem, tedy ledwie wierzyć podobno, iż dawniej można było osięgnąć cele, rzeczywiście osięgane. Jle *Hermstädt*, *Pistorjusz*, *Hoffmann*, *Smidt* i t. d. przyłożyli się do udoskonalenia gorzelnictwa, iest powszechnie znanem. Dzieło wyjść maiące na widok publiczny, zawiera treść pism o *Gorzelnictwie* wydanych przez tychże znakomitych chemików i technologów. Obejmować one będzie przeszło 500 stronnic, formatu z druku pisma mego o *Urządzeniu Gospodarstw* i t. d. oraz 15 tablic z figurami. Wydanie dzieła tego wymaga znacznych kosztów, przeto ogłasza się na nie Prenumerata. Cena prenumeracyjna wynosić będzie złp: 12, sklepowa zł: 18. Prenumerata trwa tylko do 1go Stycznia roku przyszłego. Dzieło wyjdzie nakładem Brzeziny i Komp: u których iedynie prenumerować można. — *N. Kurowski.*

Wczoraj było ciepła stopni 18.

Wiadomości od Armji czynnej. O działaniach oddzielnego Korpusu Kaukazkiego, z dnia 28 (16 Lipca v. s.)—Jenerał-Adjutant *Sipiagin* Jenerał-Gubernator *Tyfliski* doniósł N. CESARZOWI, że stosownie do rozporządzeń przez niego uczynionych, Jenerał-Maior *Gesse* zgromadziwszy oddział z części wojsk

rozlokowanych w *Imeretji* i *Mingrelji*, i połączywszy z nim milicję Mingrelską, przez udzielnego ich Xiążęcia *Dadyana* dowodzoną, obległ d, 20 (8 Lipca) twierdzę *Poti*, i natychmiast rozpoczął do niej z 3ch baterji silny ogień. Po 6ciodniowej kanonadzie, która nie małą zrządziła szkodę w zabudowaniach twierdzy, i po uskutecznieniu znacznego wyłomu, dowodzący oną *Aslan-Bek*, dnia 26 (14) sam najprzód uczynił propozycję poddania twierdzy *Poti*, a na drugi dzień, t. i. 27 (15 Lipca) po zawarciu umowy z Jenerał-Maiorem *Gesse*, garnizon składaiący się z 600 mieszkańców z różnych pogranicznych obwodów, wystąpił z twierdzy i rozszedł się do domów swoich. Wojska nasze zaięły *Poti* i Cytadelle nad ujściem rzeki *Riona*. W tej twierdzy, ważnej z swoiego położenia, znaleziono 44 dział, 13 sztandarów i znaczną ilość sprzętów woiennych oraz zapasów żywności. Strata nasza, w czasie oblężenia, nieprzenosi 7 zabitych i 14 ranionych niższych stopni.

O działaniach pod twierdzą Szumlą z dnia 7 Sierpnia (26 Lipca. — Po odieździe N. PANA, oprócz strzelania wzaiemnego które miało miejsce w dniu 2 Sierpnia (21 Lipca) między Tureckiemi i naszemi strzelcami przednich poczt, nic nie zaszło ważnego. Dnia 3 Sierpnia (22 Lipca) Jenerał Por: *Jwanów*, znajduiący się w *Czyfliku* z częścią Dywizji iego dowództwa, ukończył ufortyfikowanie swoiej pozycji. Dnia 5 Sierp: (24 Lipca) Oddział pod dowództwem Jenerała Por: Xięcia *Madatowa*, uczynił silne rozpoznanie lewego skrzydła nieprzyiącielskiego, od wsi *Majno*, przez *Kadiskioj*, do wsi *Bassar*. Oddział ten niespotkał się nigdzie z nieprzyiacielem, a położenie miejsca obejrzane zostało w najdrobnieyszych szczegółach, i postrzeżono że nieprzyiaciel, na grzbiecie gór lewego skrzydła swoiego, ma obszerne fortyfikacje wzmocnione bastjonami. Jazda Turecka bynajmniej iuż więcej z twierdzy nie wyieżdżała. Stósownie do twierdzenia zbiegłych do nas Bulgarów, cierpieć ma ona wielki niedostatek żywności, szczególniej zaś furażu. Ciż Bulgarowie powiadaią także, że *Seraskier Hussein Basza* odebrał z *Konstantynopola* urzędowe zawiadomienie, że mu żaden zasiłek posłany nie będzie, ponieważ wszystkie wojska które nie są potrzebne w stolicy, maią się udać do *Morei.* Dnia 6 Sierpnia (25 Lipca) Jenerał Por: *Ridiger* był posłany z mocnym oddziałem złożonym z piechoty, iazdy i artyllerji, dla rekognoskowenia prawego skrzydła nieprzyiaciela, w kierunku od *Czyflika* do wsi *Kostesz.* Nim oddział ten wystąpił z pozycji zajmowanej przez Jenerała Por: *Jwanowa* pod *Czyflikiem*, przednie czaty nasze postrzegły, że oddział dwu tysięczny nieprzyiacielski, składaiący się po większej części z iazdy, która wyszła z *Szumli*, pociągnął przez *Kostesz* ku *Eski-Stambułu.* Jenerał-Porucznik *Rydiger* niezwłocznie ruszył wprost do *Eski-Stambułu*, dla przecięcia drogi nieprzyiacielowi, i w tymże czasie posłał zanim małe oddziały dla obserwowania iego poruszeń, ale w krótce odkryły że nieprzyiaciel przeszedłszy wieś *Draiskioj* obrócił swój kierunek do *Czałykowaku.* Jenerał-Porucznik *Rydiger* wnosząc z tąd że oddział ten Turków posłany został dla przeprowadzenia transportów do *Szumli*, zatrzymał się w *Eski-Stambułu* i zaiął pozycję, z której łatwo będzie mógł odciąć nieprzyiaciela, w czasie iego powrotu.

O działaniach pod twierdzą Sylistrją dnia 27 (15) Lipca.— Jenerał piechoty *Roth* donosi, że w dniach 23 (11), 24 (12) i 25 (13) nieprzyiaciel uczynił był kilka wycieczek, które zostały odparte z bardzo małą stratą z

naszej strony; na górze zaś gdzie lewe skrzydło łączyło się z oblegaiącym korpusem, poczynione zostały fortyfikacje i uzbroienia.

O działaniach pod twierdzą Warną dnia 11 Sierpnia (30 Lipca). — Od dnia 5 Sierpnia (24 Lipca) pod dzień 11 Sierpnia (30 Lipca) zrobiono 5 redut u spodu gór na których rozłożone są woyska nasze, zajmuiące przestrzeń od morza aż do równiny przytykaiącej do *Limanu.* Na samym zaś brzegu *Limanu*, nakazano tegoż dnia, usypać w nocy ieszcze iedną redutę, a w ten sposób uzupełnione zostanie oblężenie twierdzy z północnej iej strony. Dnia 7 Sierpnia (26 Lipca) zrana nieprzyiaciel zrobił silną wycieczkę, w zamiarze zbicia nas z pozycji, lecz po uporczywej utarczce która trwała do zachodu słońca, został odparty, i poniosłszy wielką stratę wrócił do twierdzy. Tegoż dnia iedna fregata i statek bombadjerski z flotty naszej, zaczęły bombardowanie twierdzy, które idzie pomyślnie, bez względu na to, że statki te narażone są na silny ogień z twierdzy; stosownie do potrzeby, statki te zastępowane są przez inne. W nocy z dnia 7 (26) na 8 (27) Admirał *Greyg* posłał oddział statków wiosłowych pod dowództwem Naczelnika Sztabu swoiego Kapitana 2ej rangi *Melichowa*, dla wzięcia Tureckiej flottylli stoiącej pod twierdzą. Kapitan *Melichów* korzystaiąc z ciemnej nocy płynął w naywiększym porządku i cichości po nadbrzegiem *Mysa Gałaty*, obszedł na około zatokę, i zaszedłszy tył nieprzyiacielskiej flottyli, nagle posunął się ku niej. Nieprzyiaciel nie wprzódy postrzegł poruszenia naszych statków wiosłowych, aż gdy iuż te były zbliżone do niego o pół strzału karabinowego. Wtenczas otworzył się razem ogień armatni i karabinowy tak z twierdzy iako też i z flotylli; niezdołał iednak wstrzymać walecznych naszych morskich woiowników, którzy z zwyczajną im nieustraszonością i przy okrzyku *Ura*, rzucili się z zapałem na statki Tureckie, bez względu na opór i rozpacz nieprzyiaciela, mało zważaiąc na sypiące się kartacze z twierdzy, potrafili uprowadzić one do floty. 14 statków, 2 uzbroione borkazy, 5 dział, znaczna ilość zapasów i 45 ieńców, w których liczbie znajduie się dowódzca flotylli, są owocem tego śmiałego przedsięwzięcia, które dokonane zostało pod okiem dowodzącego w *Warnie*, *Kapitan-Baszy.* — W tej bitwie zabito naszych 4ch i raniono 37 ludzi, do tych ostatnich należą 3ej officerowie i ieden *Garde-marin.* Strata zaś nieprzyiaciela nierówne znaczniejsza; gdyż oprócz tych którzy w walce zginęli, utracił on większą część ludzi znajduiących się na statkach, którzy chcąc się ratować ucieczką, rzucili się wpław, i niechybnie z powodu ciemnej nocy śmierć w morzu znaleźli. Dnia 9 (28) nieprzyiaciel powtórnie usiłował zbić nas z zaiętej pozycji; lecz przez rozsądne rozporządzenia Jenerała-Adjutanta Xięcia *Menżykowa*, i odznaczaiącą się waleczność wojsk naszych, odparty został aż pod mury twierdzy. Regularna piechota Turecka, po 4 razy napadała na Pułk 14 strzelców pieszych i na 2 Bataljon 13o, lecz każdą razą bez żadnego wystrzału, oczekiwano na nią z bagnetami, i odpędzono do samych Bram twierdzy. Bitwa ta, która także dzień cały trwała, nie wielką nam przyczyniła stratę. Przez tę obie wycieczki raniono nam 37 ludzi, a liczba zabitych, i tych którzy niewiadomo gdzie się znajduią wynosi głów 25. Bolesno iest, że między ranionemi znajduie się także Dowódca Pułku Nizowskiego Piechoty Pułkownik *Levental*, który utracił lewą rękę. Nieprzyiaciel przez 2 dni ciągle zatrudniał się grzebaniem swoich zabitych, co dowodzi iak znaczną poniósł stratę. Ku

zachodniej tronie twierdzy, która ieszcze nie iest oblężona, Jenerał-Adjutant *Meńżykow* posłał Partyzantów, celem zniszczenia dowozów któreby mogły iść zza *Bałkanu* do *Warny*.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Dnia 11 b. m. wypłynęło 45 okrętów transportowych naładowanych amunicją i innemi potrzebami woiennemi z *Marsylji* do *Tulonu*. —Margrabia *Lewi* Par Francji niedawno zakończył życie, był on dobroczynny i sprawiedliwy. —Donoszą z *Londynu*, że Xiąże *Klarencji* nakłonił się tak długo zatrzymać swoj urząd iako najwyższy Admirał, dopóki Kommissja nieurządzi iak dawniej urzędu Admiralicji, na czele którego iak mniemaią Lord *Melwil* zostawać będzie. — Według ostatnich wiadomości odebranych z *Lisbony* oczekuie wyroku 1665 Officerów i żołnierzy, którzy do ostatniej chwili należeli do powstania.—Donoszą z *Ameryki połud:* że ieden z okrętów Amerykańskich został przez Brazyljanów spalony, co dało powód, że Amerykanie chcą wysłać fregaty do *Rio Janerio* dla zniszczenia tamecznej eskadry Brazylijskiej. — Sułtan wysłał niedawno krewnego Wice Króla Egiptu do *Alexandrji*, który, iak mówią, zabrał z sobą rozkaz ady *Ibrahim* zerwał wszelkie układy z Admirałami Mocarstws przymierzonych względem ustąpienia z *Morei*. — Dnia 10 b. m. w *Kompjen* we Francji nieiaki *Galoa*, z gwardji dragonów, opanowany niepoiętym szałem, zamknąwszy się i zatarasowawszy w swej stancji, nabił kilkanaście karabinów, i zaczął strzelać z okna, zabił 3 dragonów, i ranił 4tego. Jeden z Kapitanów omało że nie został ofiarą tego szaleńca, który okropną ową scenę zakończył wypaleniem w łeb samemu sobie.— D. 3 b.m. w mieście *Jork* powstała gwałtowna burza, w czasie której ukazała się w powietrzu błękitna bania, zamieniaiąca się iak tęcza w różne kolory, wpadła kominem do iednego z domów, a iej wpadnięcie zatrzęsło całą budowę, przyczem żaden z obecnych ludzi nie został uszkodzony, prócz Kota leżącego na kuchni, który został zabity.

DONIESIENIA.

Kommissarz Fabryk przy Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.—Z polecenia Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji uwiadamia, iż w dniu 1 Września r. b. o godzinie 9 zrana w Warszawie przy ulicy Czerniakowskiej pod Nr 3041 w zabudowaniach fabryki Kobierców, Kanap 23, i 21 Krzeseł Krakowskich z drzewa lipowego, mchem wysłanych, sprzedane będą przez publiczną licytacją więcej daiącemu za gotowe pieniądze. Życzący takowe poprzednio widzieć, zgłosić się winien do Murgrabiego w domu Rządowym pod tymże Nrem Lit: B. — Warszawie dnia 19 Sierpnia 1828 r.

Lelowski.

Podpisany zrealizowawszy blankiet wexlu w Lipsku, formatu tamtejszego w ięzyku Niemieckim, z wyrażeniem tylko na wstępie summy Tall: 100, przez Mojżesza Waserberga kupca tutejszego podpisany. Gdy tu blankiet ten zaginął, ostrzega więc znaleźce, i kogo tylko dotyczyć się może, iż blakiet takowy żadnego znaczenia niema, i mieć niemoże, owszem o zwrót uprasza.— W Warszawie d. 20 Sier: 1828 r.

Boruk Kletz Kupiec w domu Nr 70 mieszkaiący.

Cudzoziemiec posiadaiący oprócz rodowitego ięzyka, ieszcze francuzki, niemiecki i polski, życzy sobie wstąpić w obowiązek Guwernera, albo też iechać za granicę. Mieszka przy ulicy Brackiej pod Nr 1586 u Rogalskiego.

Pewna Osoba która posiada wiadomość Ekonomiki zarządzania Dobrami, Leśnictwo, iako też sprawowania Urzędu Wojta Gminy, będąc opatrzona dobremi Zaświadczeniami; przyczem posiada ięzyk Polski, i Niemiecki, życzy sobie wejść w Obowiązki takowe. Ktoby ią potrzebował, poweźmie wiadomość przy ulicy Chłodnej Nr 900 u Karóla Waltowberga.

Akcje Towarzystwa Wyrobów Zbożowych są do sprzedania w Rynku Nowego Miasta pod Nr 321 na pierwszem piętrze.

TEATR. Jutro albo w Łazienkach *Porwanie Aspazji*, albo w zwyczajnym Teatrze *Wolny Strzelec.*